

1^e BESTUURSRAPPORTAGE

2026

1e Bestuursrapportage 2026

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	4
Inleiding op de 1e Bestuursrapportage 2026	4
Voorwoord College	4
Leeswijzer	5
Financieel perspectief	6
Programma 0 Bestuur	7
Programma 1 Veiligheid	8
Programma 2 Verkeer en vervoer	9
Programma 3 Economie	11
Programma 4 Onderwijs	13
Programma 5 Sport, cultuur en recreatie	16
Programma 6 Sociaal Domein	19
Programma 7 Volksgezondheid en milieu	23
Programma 8 Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Stedelijke Vernieuwing	25
Overige programma onderdelen	27
Overhead	27
Algemene dekkingsmiddelen	29
Reserves	31
Bijlage 1 Totaaloverzicht mutaties	32
Bijlage 2 Aanpassingen kredieten	35

Inleiding op de 1e Bestuursrapportage 2026

Voorwoord College

Voorwoord

Hierbij bieden we u de 1e Bestuursrapportage van het jaar 2026 aan. Deze rapportage bevat budgetmutaties naar aanleiding van de realisatie van de eerste vier maanden van de Begroting 2026. Daarnaast wordt de voortgang van de acties vermeld. Tenslotte worden er mutaties van investeringskredieten voorgesteld en toegelicht. Het geactualiseerde financiële perspectief laat een nadelig saldo zien van € 2.708.115.

College van Burgemeester en Wethouders.

Leeswijzer

Inleiding

Binnen de P&C cyclus biedt de 1e Bestuursrapportage een terugkoppeling op de inhoudelijke voortgang over de realisatie van de Begroting 2026 over de eerste vier maanden. Deze rapportage gaat enkel over het lopende boekjaar. Ook zijn de effecten van de September- en Decemercirculaire 2025 meegenomen, de voortgang over de in de Begroting 2026 vastgestelde acties wordt weergegeven en we verwerken diverse mutaties op basis van de huidige inzichten.

Per programma wordt een nadere toelichting gegeven op de stand van zaken, de voorgestelde financiële mutaties en administratieve boekingen.

Leeswijzer

Programmaplan

Het programmaplan bestaat uit negen programma's van de gemeente, de overige programma onderdelen en een overzicht van de investeringen. Per programma wordt eerst de beleidsmatige rapportage weergegeven. Per doel uit de Begroting 2026 wordt een tussenstand per 1 mei 2026 gegeven. Daarnaast bevat de financiële rapportage een actualisatie van de benodigde budgetten voor het uitvoeren van het eerder vastgestelde beleid.

Er wordt inzicht gegeven in de mutaties van het gerapporteerde saldo. De mutaties worden getoond op taakveld niveau.

Daarnaast wordt van de acties ten behoeve van een snelle interpretatie van de voortgang een verkeerslichtenrapportage toegepast. Aan de hand van onderstaande kleuren kan de voortgang worden afgelezen:

 Activiteit is reeds binnen de gestelde kaders van tijd, geld en kwaliteit gerealiseerd. (100%)

 Er is actie ondernomen, echter is de doelstelling nog niet behaald. (25, 50 of 75%)

 Er is nog geen actie ondernomen. (0%)

Toelichting op de mutaties

De gepresenteerde bedragen worden afgerond op € 1.000, daardoor kunnen afrondingsverschillen voorkomen. Mutaties zoals administratieve correcties en doorbelastingen worden niet toegelicht. De mutaties worden getoond op taakveld niveau. Bedragen onder de € 10.000 lichten we niet toe, tenzij er aanleiding voor is. Daarnaast lichten we de budgetoverhevelingen 2025 naar 2026 toe. Deze zijn verwerkt in het saldo van de Begroting 2026 in de tabellen.

Bijlage

In de bijlagen staan de bijstellingen in de investeringen indien van toepassing.

Financieel perspectief

Perspectief

In deze 1e bestuursrapportage vindt de verwerking plaats van autonome ontwikkelingen en college- en raadsbesluiten. Hieronder wordt het financieel perspectief op hoofdlijnen toegelicht. Bij de programma's worden de mutaties nader toegelicht.

Begrotingssaldo 2026	€ 76.000
-----------------------------	-----------------

Mutaties:

1. Septembercirculaire 2025	- € 300.000
2. Autonome voorstellen	- € 1.793.115
3. Personeel	- € 750.000
4. Decembercirculaire 2025	€ 59.000
Saldo mutaties	- € 2.784.115

Saldo Begroting 2026 na wijzigingen	- € 2.708.115
--	----------------------

Toelichting mutaties

1. Septembercirculaire 2025

Dit betreft de verwerking van de septembercirculaire 2025 voor het jaar 2026.

2. Autonome voorstellen

Dit betreffen voorstellen voor indexatie van bestaande contracten en andere al vastgestelde voorstellen. Het saldo is fors nadelig. Dit komt voornamelijk door negatieve bijstellingen in het Sociaal Domein (WMO en Jeugd), en door negatieve bijstellingen van de budgetten voor de gemeenschappelijke regelingen.

3. Personeel

Dit betreft de bijstelling van het ziektebudget. Het landelijk niveau van het ziekteverzuim in gemeentelijke instellingen is 6,5% op dit moment, en we stellen het ziektebudget, volgens afspraak, bij op basis van het landelijk niveau. Het ziekteverzuim binnen de gemeente Westerveld ligt namelijk momenteel hoger dan het landelijk gemiddelde. Het jaarlijkse verzuimcijfer is toegenomen van 5,6% (2024) naar 7,3% (2025).

4. Decembercirculaire 2025

Dit betreft de verwerking van de Decembercirculaire 2025 voor het jaar 2026.

Programma 0 Bestuur

Omschrijving programma

Tot dit programma behoren college, raad, griffie en bestuurlijke samenwerking. Ook de reisdocumenten en rijbewijzen behoren tot dit programma, evenals de burgerlijke stand. Daarnaast valt het beheer van overige gebouwen en gronden in eigendom van de gemeente die niet aan een specifiek taakveld zijn toe te schrijven hier ook onder. Dit zijn bijvoorbeeld gebouwen die de gemeente verhuurt.

Wat willen we bereiken?

Doel

0.1 Inwoners meer betrekken bij politieke besluitvormingsproces.

Wijzigingen begroting 2026

Excel-tabel

Bedragen x €1.000

	Saldo begroting 2026	Wijziging 1e Burap 2026	Saldo 1e Burap 2026
0.1 Bestuur			
Lasten	1.644	40	1.684
Baten	0	0	0
Totaal 0.1 Bestuur	-1.644	-40	-1.684
0.2 Burgerzaken			0
Lasten	646	0	646
Baten	301	0	301
Totaal 0.2 Burgerzaken	-345	0	-345
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden			
Lasten	115	1	116
Baten	93	0	93
Totaal 0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	-22	-1	-23
Saldo programma 0	-2.011	-41	-2.052

Toelichting financiële mutaties

Taakveld 0.1:

De aanbesteding van onze accountant heeft geleid tot een verhoging van de kosten. Vanaf het boekjaar 2026 gaat het nieuwe contract met onze accountant in. De interim controle, over het boekjaar 2026, die in november 2026 plaatsvindt valt onder dit nieuwe contract. Daarom wordt er € 40.000 budget aangevraagd.

Budget neutrale mutaties

Overig

In de begroting hebben we op dit moment een onterecht voordeel in de exploitatie opgenomen van € 126.000 voor onttrekkingen uit voorzieningen. Dit onterechte voordeel komt doordat er op twee verschillende kostenplaatsen onttrekkingen aan de voorzieningen zijn begroot, terwijl dit één kostenplaats dient te zijn. Het effect op taakveld 0.3 is € 1.000.

Budgetoverhevelingen

De budgetoverhevelingen van 2025 naar 2026 zijn vastgesteld door de raad in december 2025, en het effect voor 2026 wordt verwerkt in de 1e Bestuursrapportage 2026. In de budgetoverhevelingen is een bedrag van € 60.000 overgeheveld naar 2026 op taakveld 0.2.

Dit betreft het extra budget van de verkiezingen die we hebben gekregen uit de Septembercirculaire in 2025.

Programma 1 Veiligheid

Omschrijving programma

Onder het programma valt het onderwerp openbare orde en veiligheid. Hieronder vallen thema's zoals crisisbeheersing, zorg en veiligheid, de aanpak van ondermijnende criminaliteit en digitale veiligheid. Het grootste deel van de kosten in programma 1 betreft uitgaven voor de Veiligheidsregio Drenthe (VRD).

Wat willen we bereiken?

Doel

1.1 Het terugdringen van ondermijnende criminaliteit binnen de gemeente Westerveld. In de gemeente Westerveld is geen plek voor ondermijnende criminaliteit. Conform de Drentse aanpak ondermijning versterken we de gemeentelijke aanpak van ondermijnende criminaliteit. Dit doen we door het opstellen van een plan van aanpak ondermijning, het creëren van bewustwording binnen de organisatie en bestuur en het versterken van onze informatiepositie.

Doel

1.2 Een sluitende aanpak realiseren op het gebied van woonoverlast
De ambitie om zorg en veiligheid efficiënter samen te laten werken, wordt versterkt door het opstellen van een beleidsstuk sluitende aanpak woonoverlast, het implementeren van de aanpak 'voorkoming escalatie' en het vernieuwen van onze convenanten met de zorgpartners Welzijn Mensenwerk, handhaving, politie, sociaal team en woningbouwcorporaties.

Doel

1.3 Een veilige leefomgeving voor iedereen
We willen een veilige leefomgeving voor iedereen creëren door optimale samenwerking met onze partners zoals politie en brandweer.

Wat gaan we daarvoor doen?

Actie 1.3.1 Brandweerkazernes Havelte en Vledder

In 2026 zal de nieuwe brandweerkazerne Havelte geopend worden en gereed zijn voor gebruik volgens de eisen. In 2026 zullen we ook beginnen met de uitvoering van planvorming en een mogelijke start van de bouw van een nieuwe brandweerkazerne in Vledder. Hiervoor doen we op dit moment een onderzoek naar een nieuwe locatie.

Status

% voortgang

50%

Toelichting

Voortgang 1e Bestuursrapportage 2026 (oranje, 50%):

De brandweerkazerne in Havelte is eind mei 2026 geopend. Deze is 100% afgerond. Voor wat betreft de kazerne in Vledder zijn we in gesprek met een grondeigenaar voor een nieuwe locatie van de brandweerkazerne. De mogelijkheden worden op dit moment bekeken. De verwachting is dat er voor de zomer 2026 een besluit kan worden genomen over de nieuwe locatie van de brandweerkazerne in Vledder. Voor de brandweerkazerne Havelte zal er een kleine overschrijding in het budget plaatsvinden. In de voorbereiding hebben wij grondmetingen gedaan en is er een schoongrondverklaring afgegeven. Helaas is er ondanks de schoongrondverklaring toch sanering nodig geweest waardoor de overschrijding plaats heeft moeten vinden.

Wijzigingen begroting 2026

Excel-tabel

Bedragen x €1.000

	Saldo begroting 2026	Wijziging 1e Burap 2026	Saldo 1e Burap 2026
1.1 Crisisbeheersing en Brandweer			
<i>Lasten</i>	1.599	75	1.674
<i>Baten</i>	4	0	4
Totaal 1.1 Crisisbeheersing en Brandweer	-1.595	-75	-1.670
1.2 Openbare orde en Veiligheid			
<i>Lasten</i>	462	0	462
<i>Baten</i>	11	0	11
Totaal 1.2 Openbare orde en Veiligheid	-451	0	-451
Saldo programma 1	-2.046	-75	-2.121

Toelichting financiële mutaties

Taakveld 1.1

Voor de bijdrage aan de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Drenthe (VRD) wordt een verhoging van het budget gevraagd van € 75.000. De gemeentelijke bijdrage aan de VRD wordt verhoogd door bijstellingen op het gebied van loon- en prijsindexatie, een additionele investering om een impuls te geven aan de brandweezorg en een bezuiniging op de Brede Doeluitkering Rampenbestrijding van 10% vanuit het rijk waar de VRD mee te maken heeft gehad.

Programma 2 Verkeer en vervoer

Omschrijving programma

Het programma 'verkeer en vervoer' bevat de kosten van wegen en verkeer, maar ook het onderhoud van bomen, bruggen, gladheidsbestrijding en openbare verlichting. De kwaliteit en het uiterlijk (beleving) van de openbare ruimte is een belangrijk onderwerp binnen dit programma. De bewoners en recreanten waarderen de hoge belevingswaarde van natuur en de openbare ruimte in de dorpen. Mede daarom zetten wij ons in voor een goede, veilige openbare ruimte en wegenstelsel.

Wat willen we bereiken?

Doel

2.1 Aantrekkelijke openbare ruimte

We willen een aantrekkelijke en veilige openbare ruimte realiseren.

Doel

2.2 Aantrekkelijke en veilige leefomgeving

Vanuit het visiedocument BrinQ willen we de komende jaren de openbare ruimte inrichten en beheren, zodat er sprake is van een aantrekkelijke, leefbare en veilige leefomgeving.

Wat gaan we daarvoor doen?

Actie 2.2.2 Evalueren BrinQ

Op basis van de uitkomsten van de evaluatie en eventuele keuzes van de raad volgt in 2026 een vervolgtraject, waarin BrinQ wordt doorontwikkeld als beleidsinstrument. Het doel is om op transparante wijze keuzes te onderbouwen in het spanningsveld tussen gewenste kwaliteit van beschikbare middelen.

Status

% voortgang

0%

Toelichting

In het voorjaar van 2025 is de evaluatie van BrinQ aangeboden aan de gemeenteraad. Naar aanleiding hiervan is besloten om de gemeenteraad tijdens een informele bijeenkomst nader te informeren over de werking en betekenis van BrinQ. Deze bijeenkomst heeft in het najaar van 2025 plaatsgevonden. Op dit moment zijn hier nog geen concrete vervolgacties vastgesteld. BrinQ blijft voorsnag in stand als visiedocument.

Wijzigingen begroting 2026

Excel-tabel

Bedragen x €1.000

	Saldo begroting 2026	Wijziging 1e Burap 2026	Saldo 1e Burap 2026
2.1 Verkeer en vervoer			
Lasten	4.743	2	4.745
Baten	10	80	90
Totaal 2.1 Verkeer en vervoer	-4.733	78	-4.655
Saldo programma 2	-4.733	78	-4.655

Toelichting financiële mutaties

Budget neutrale mutaties

Er wordt een bijstelling gedaan op het gebied van de inkomsten voor kabels en leidingen. We verwachten dat we meer inkomsten zullen ontvangen (€ 80.000) omdat de werkzaamheden binnen het domein Verkeer, Vervoer en Openbare verlichting de afgelopen jaren zijn toegenomen. Deze toename komt onder andere door projecten rondom kabels en leidingen. Het voorstel is om deze extra inkomsten over te hevelen naar de personeelsbegroting (zie taakveld 0.4) zodat we een extra medewerker kunnen inzetten op dit werkgebied. Dit betreft een budget neutrale mutatie.

Ook wordt voorgesteld om het budget voor de inzet van een dorpskracht over te zetten van taakveld 2.1 naar taakveld 5.7 (€ 15.000).

Overig

Het effect van de mutatie voorzieningen op taakveld 2.1 is € 17.000 (zie toelichting bij programma 0). Ook wordt voorgesteld om het budget voor de inzet van een dorpskracht over te zetten naar taakveld 5.7 (€ 15.000).

Budgetoverhevelingen

De budgetoverhevelingen van 2025 naar 2026 zijn vastgesteld door de raad in december 2025, en het effect voor 2026 wordt verwerkt in de 1e Bestuursrapportage 2026. In de budgetoverhevelingen is een bedrag van € 80.000 overgeheveld naar 2026 op taakveld 2.1. Dit betreft het overgebleven budget van de Fietsnota wat in 2026 uitgegeven gaat worden.

Programma 3 Economie

Omschrijving programma

Onder programma 3 vallen de kosten uit samenwerking met het bedrijfsleven en de ontwikkeling van economische programma's. Daarnaast vallen grondexploitaties van bedrijventerreinen, herstructurering van bedrijfslocaties en investeringen in winkelgebieden ook binnen dit programma. De kosten en opbrengsten van het organiseren van markten worden ook hier verantwoord. Stimulering van economische projecten via de Regio Deal, de bijdrage aan het Recreatieschap Drenthe en de opbrengsten uit toeristenbelasting en woonforensenbelasting vallen ook onder het programma 'economie'.

Ontwikkelingen en context

Economie

In januari 2026 is de Economische koers 2026-2030 vastgesteld door de gemeenteraad. Deze geeft richting voor het maken van economische beleidskeuzes voor de komende jaren. Op dit moment wordt er hard gewerkt aan de Uitvoeringsagenda die onder de Economische koers hangt om uitvoering te geven aan de Economische koers. Dit doen we in samenwerking met ondernemers door middel van een kerngroep die is samengesteld door de Koepel Ondernemend Westerveld. De verwachting is dat de Uitvoeringsagenda in juni 2026 door het college kan worden vastgesteld.

Omgevingsprogramma verblijfsrecreatie

We zijn ook gestart met het opstellen van een Programma Verblijfsrecreatie, waarbij we streven naar een afwegingskader waarin duidelijk wordt voor ondernemers in de recreatie en toerisme sector wat waar kan in Westerveld. Dit programma wordt een onderdeel binnen de Omgevingswet wat een uitwerking is van de Omgevingsvisie van Westerveld.

Wat willen we bereiken?

Doel

3.1 Wij willen het onderscheidend vermogen van de gemeente versterken op het gebied van toerisme en recreatie.

In 2025 ronden we de transformatie van deelgebied 2 van recreatie- naar woonbestemming af en we bieden in 2025 de visie vrijetijdseconomie aan de raad aan.

Wat gaan we daarvoor doen?

Actie 3.1.2 Transformatie Park Hesselte

Het project Hesselte bestaat uit verschillende ontwikkelgebieden. In 2025 is gewerkt aan het traject om in deelgebied 2, het middengebied met 39 woningen te transformeren van een recreatiebestemming naar een woonbestemming. Voor de andere deelgebieden zijn diverse schetsplannen voor woningbouw in ontwikkeling. Deelgebied 1 en 3 Park Hesselte wordt niet alleen omringd door krachtige groenstructuur, maar ook door het Natura 2000 gebied. Op 18 december 2024 heeft de Raad van State een ingrijpende uitspraak gedaan over het gebruik van intern salderen bij stikstofuitstoot. Deze uitspraak heeft verstrekkende gevolgen voor park Hesselte, waardoor er gekeken wordt naar scenario's waarmee we wel Hesselte kunnen ontwikkelen zonder stikstofprobleem

Status

% voortgang

100%

Toelichting

Voortgang 1e Bestuursrapportage 2026 (groen, 100%):

Het TAM (Tijdelijke Alternatieve Maatregel) plan is in 2025 ter inzage bij het college gelegd en de zienswijzes hierop zijn in behandeling genomen. De verwachting is dat het besluit om Hesselte tot woonbestemming te maken voor de zomer aan de raad aangeboden wordt.

Doel

3.2 Goed economisch klimaat

Wij willen een goed economisch klimaat stimuleren voor inwoners en ondernemers binnen onze gemeente. Hierbij speelt het Ondernemersfonds een belangrijke rol. Over de evaluatie en verlenging van het Ondernemersfonds is in 2024 door de gemeenteraad een besluit genomen.

Wat gaan we daarvoor doen?

Actie 3.2.6 Opstellen economische koers

In 2025 stellen we de economische koers op die we in het eerste kwartaal van 2026 aan de raad ter vaststelling aanbieden.

Status

% voortgang

100%

Toelichting

Voortgang 1e Bestuursrapportage 2026 (groen, 100%):

De economische koers is in de raadsvergadering van januari 2026 vastgesteld. Op dit moment wordt er gewerkt aan de uitvoeringsagenda die onder deze koers hangt. De verwachting is dat deze in juni 2026 wordt vastgesteld.

Wijzigingen begroting 2026

Excel-tabel

Bedragen x €1.000

	Saldo begroting 2026	Wijziging 1e Burap 2026	Saldo 1e Burap 2026
3.1 Economische ontwikkeling			
<i>Lasten</i>	100	0	100
<i>Baten</i>	0	0	0
Totaal 3.1 Economische ontwikkeling	-100	0	-100
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur			
<i>Lasten</i>	154	0	154
<i>Baten</i>	0	0	0
Totaal 3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-154	0	-154
3.3 Bedrijfsloket en regelingen			
<i>Lasten</i>	36	0	36
<i>Baten</i>	14	0	14
Totaal 3.3 Bedrijfsloket en regelingen	-22	0	-22
3.4 Economische promotie			
<i>Lasten</i>	1.890	-83	1807
<i>Baten</i>	2.442	0	2442
Totaal 3.4 Economische promotie	552	83	635
Saldo programma 3	276	83	359

Toelichting financiële mutaties

Budget neutrale mutaties

Recreatie en toerisme

In het uitvoeringsprogramma recreatie en toerisme, die is vastgesteld in 2025, is structureel €225.000 opgenomen (taakveld 3.4). Hier zit ook een bedrag in voor personele inzet (€ 75.000) voor uitbreiding van het team recreatie en toerisme. Het voorstel is om dit bedrag over te hevelen naar de personeelsbegroting (zie taakveld 0.4). Dit betreft een budget neutrale mutatie.

Overig

Daarnaast wordt een budget overgeheveld voor de ID-tafel (€ 8.000) naar een centrale plek (zie taakveld 6.1). Ook dit betreft een budget neutrale mutatie.

Budgetoverhevelingen

De budgetoverhevelingen van 2025 naar 2026 zijn vastgesteld door de raad in december 2025, en het effect voor 2026 wordt verwerkt in de 1e Bestuursrapportage 2026. Dit betreffen de volgende budgetoverhevelingen:

- € 25.000 voor het uitvoeringsprogramma recreatie en toerisme (taakveld 3.4).
- € 179.000 voor het budget van The Passion (taakveld 3.4).
- € 265.000 voor de Regio Deal Regio Zwolle (taakveld 3.4).

Programma 4 Onderwijs

Omschrijving programma

Dit programma heeft betrekking op onderwijshuisvesting. Dit betreffen de kosten aan schoolgebouwen en het onderwijshuisvestingsbeleid. De huur van gymzalen en andere vormen van bewegingsonderwijs vallen hier ook onder. De kosten voor leerlingenvervoer,

leerplicht, voor- en vroegschoolse educatie en het onderwijsachterstandenbeleid vallen ook onder programma 4.

Context en ontwikkelingen

De komende jaren staat de gemeente voor een grote opgave voor onderwijshuisvesting. Deze ontwikkeling grijpen we aan voor een integrale gebiedsbenadering. In plaats van een puur facilitaire aanpak, koppelen we investeringen in schoolgebouwen direct aan de versterking van maatschappelijke functies zoals zorg, cultuur en sport. Hiermee bevorderen we niet alleen de sociale cohesie en een efficiënte exploitatie, maar leveren we ook een cruciale bijdrage aan de algehele leefbaarheid van onze dorpen.

Deze ambitie wordt concreet uitgevoerd volgens de planning van het vastgestelde Integraal Huisvestingsplan (IHP) en het Transitieplan dorpshuizen. De planning uit deze documenten vormt het leidende kader voor de fasering van onze projecten. Door bij elk projectmoment de koppeling met de omgeving te zoeken, borgen we dat de noodzakelijke vernieuwing van onze scholen synchroon loopt met de brede ontwikkeling van de dorpskernen.

Zwembaden

In navolging van de op 17 februari 2026 aangenomen motie 'Zwembaden in Westerveld' zijn er gesprekken gevoerd met de besturen van de zwembaden in Dwingeloo en Vledder. Uit deze overleggen met de betreffende zwembadbesturen is gebleken dat er op basis van hun huidige liquiditeit en financiële positie geen aanvraag voor directe noodsteun te verwachten is. Indien zwembaden onverwachts in een noodsituatie terechtkomen is het uitgangspunt dat ze op een gelijkwaardige manier worden ondersteund.

Wat willen we bereiken?

De komende jaren staat de gemeente voor een grote opgave voor onderwijshuisvesting. Deze ontwikkeling grijpen we aan voor een integrale gebiedsbenadering. In plaats van een puur facilitaire aanpak, koppelen we investeringen in schoolgebouwen direct aan de versterking van maatschappelijke functies zoals zorg, cultuur en sport. Hiermee bevorderen we niet alleen de sociale cohesie en een efficiënte exploitatie, maar leveren we ook een cruciale bijdrage aan de algehele leefbaarheid van onze dorpen.

Deze ambitie wordt concreet uitgevoerd volgens de planning van het vastgestelde Integraal Huisvestingsplan (IHP) en het Transitieplan dorpshuizen. De planning uit deze documenten vormt het leidende kader voor de fasering van onze projecten. Door bij elk projectmoment de koppeling met de omgeving te zoeken, borgen we dat de noodzakelijke vernieuwing van onze scholen synchroon loopt met de brede ontwikkeling van de dorpskernen.

Doel

4.1 Een leefomgeving creëren die beweging stimuleert en zintuigen ontwikkelt

Wat gaan we daarvoor doen?

Actie 4.1.1 Integraal Huisvestingsplan (IHP)

We gaan in 2026 op basis van het vastgestelde huisvestingsplan beginnen met de uitvoering. Daarbij krijgen diverse scholen een budget voor renovatie.

Status

% voortgang

25%

Toelichting

Voortgang 1e Bestuursrapportage 2026 (oranje, 25%):

We zijn in Diever gestart met een haalbaarheidsonderzoek in samenwerking met het voortgezet onderwijs en primair onderwijs. Het vraagstuk rondom de toekomstige huisvesting van de scholen in Vledder, Uffelte en Wapserveen worden separaat per dorp integraal vormgegeven. Daarbij kijken we verder dan alleen onderwijs; ook de huisvesting van andere maatschappelijke functies wordt integraal meegenomen.

Wijzigingen begroting 2026

Excel-tabel

Bedragen x €1.000

	Saldo begroting 2026	Wijziging 1e Burap 2026	Saldo 1e Burap 2026
4.1 Openbaar basisonderwijs			
<i>Lasten</i>	0	0	0
<i>Baten</i>	0	0	0
Totaal 4.1 Openbaar basisonderwijs	0	0	0
4.2 Onderwijshuisvesting			
<i>Lasten</i>	1.011	328	1.339
<i>Baten</i>	64	0	64
Totaal 4.2 Onderwijshuisvesting	-947	-328	-1275
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken			
<i>Lasten</i>	981	-29	952
<i>Baten</i>	162	-15	147
Totaal 4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	-819	14	-805
Saldo programma 4	-1.766	-314	-2.080

Toelichting

Budget neutrale mutaties

Biblionet Drenthe

Biblionet Drenthe voert voor een periode van 4 jaar Boekstartactiviteiten uit die vanuit de Vroeg en Voorschoolse Educatie middelen worden bekostigd. Het voorstel is om de kosten hiervan ten laste van het budget voor bibliotheken te boeken. Het voorstel is om het budget (€ 32.000) over te hevelen naar het budget voor bibliotheken (zie taakveld 5.6). Daarmee wordt dit een budget neutrale mutatie.

Overig

Het effect van de mutatie voorzieningen op taakveld 4.2 is € 28.000, en op taakveld 4.3 € 4.000 (zie toelichting bij programma 0).

Budgetoverhevelingen

De budgetoverhevelingen van 2025 naar 2026 zijn vastgesteld door de raad in december 2025, en het effect voor 2026 wordt verwerkt in de 1e bestuursrapportage 2026. In de budgetoverhevelingen is een bedrag van € 300.000 overgeheveld naar 2026 op taakveld 4.2. Dit betreft het budget voor het dak van basisschool de Twingel.

Daarnaast is in de resultaatbestemming van de Jaarrekening 2025 een bedrag gestort van € 300.000 voor onderwijsinvesteringen huisvesting basisonderwijs. Deze gelden worden in 2026 gebruikt en het voorstel is dan ook om deze gelden te onttrekken aan de bestemmingsreserve Maatschappelijk Welzijn Breed en toe te voegen aan het budget van taakveld 6.4.

Programma 5 Sport, cultuur en recreatie

Omschrijving programma

Programma 5 heeft betrekking op het sportbeleid, bijvoorbeeld kosten van buurtcoaches. De accommodaties voor sportbeoefening vallen hier ook onder. Daarnaast vallen alle subsidies in het kader van cultuur, musea, archeologie en cultuurhistorie onder programma 5. Ook het onderhoud en toezicht op cultureel erfgoed, evenals de kosten voor de bibliotheken zijn hier verantwoord. De aanleg van openbaar groen, vijvers, sloten en speeltuinen zijn ook onderdeel van programma 5.

Context en ontwikkelingen

Financiële noodsteun openluchtwembaden

In navolging van de op 17 februari 2026 aangenomen motie heeft het college de mogelijkheden verkend om de zwembaden in Dwingeloo en Vledder op een vergelijkbare wijze financieel te ondersteunen als het zwembad De Kerkvlekken in Havelte. Uit gesprekken met de besturen van de betreffende zwembaden is gebleken dat er op basis van hun huidige liquiditeit en financiële positie geen directe noodsteun te verwachten is.

Om echter te borgen dat er geen bevoordeling van één van de baden plaatsvindt, is een objectieve systematiek ontwikkeld op basis van het gelijkheidsbeginsel. Mocht er in de nabije toekomst alsnog een beroep worden gedaan op aanvullende middelen, dan zal het college dezelfde systematiek hanteren als bij de ondersteuning aan Havelte. Hierbij wordt de historische indexatieachterstand eenmalig gecorrigeerd en wordt voor het onderhoud een technische norm gehanteerd op basis van het aantal kubieke meters zwemwater, zodat de ondersteuning evenredig is aan de omvang en kosten van de voorziening.

Wat willen we bereiken?

Doel

5.1 Gezonde leefstijl jongeren

Meer jongeren in de leeftijd van 12 tot en met 21 jaar houden er een gezondere leefstijl op na door (meer) te bewegen, te sporten en minder tot geen consumptie op gebied van roken en alcohol.

Doel

5.2 Beschermen status van werelderfgoed

Door het behalen van de werelderfgoedstatus aan de Koloniën van Weldadigheid, in overleg met onze stakeholders en de provincie Drenthe uitvoering geven aan het managementplan.

Doel

5.3 Aantrekkelijkheid sportlocaties

Sportaccommodaties in dorpen en de openbare ruimte aantrekkelijk, duurzaam, toegankelijk, betaalbaar, veilig, gezond, multifunctioneel en toekomstbestendig houden en maken.

Wat gaan we daarvoor doen?

Actie 5.3.1 Toekomstbestendigheid buitensport Havelte en sporthal De Spronk uitwerken.

We verwachten verdere stappen te zetten in de planvorming van de voorzieningen in Vledder. De toekomstige binnensportvoorziening maakt hier onderdeel van uit. De uitvoering van de renovatie van buitensport Havelte wordt afgerond.

Status

% voortgang

25%

Toelichting

Voortgang 1e Bestuursrapportage 2026:

We zijn gestart met uitvoering te geven aan het raadsbesluit rondom de planvorming van de voorzieningen in Vledder, inclusief de toekomstige binnensportvoorziening. Dit is een meerjarige ontwikkeling waarbij we de komende jaren stapsgewijs de verdere planvorming en realisatie vormgeven. De verwachte oplevering van het gehele project is 2030.

Actie 5.3.2 Locatie oude gemeentewerf

Er is in 2025 een tijdelijke, passende bestemming gevonden voor de locatie oude gemeentewerf Havelte. Hier wordt, onder andere, de brandweer Havelte gehuisvest. Uiteraard worden ook in 2026 de mogelijkheden voor een structurele passende bestemming bekeken.

Status

% voortgang

25%

Toelichting

Voortgang 1e Bestuursrapportage 2026 (oranje, 25%):

Er wordt op dit moment gekeken naar de mogelijkheid om in de oude locatie van het gemeentewerf een Oorlogsmuseum te vestigen voor een periode van 5 jaar. Op dit moment wordt er door de initiatiefnemers van het museum een haalbaarheidsonderzoek gedaan. De uitkomst van het haalbaarheidsonderzoek bepaalt of het mogelijk is om het museum hier voor 5 jaar te vestigen.

Wijzigingen begroting 2026

Excel-tabel

Bedragen x €1.000

	Saldo begroting 2026	Wijziging 1e Burap 2026	Saldo 1e Burap 2026
5.1 Sportbeleid en activering			
<i>Lasten</i>	283	-21	262
<i>Baten</i>	182	0	182
Totaal 5.1 Sportbeleid en activering	-101	21	-80
5.2 Sportaccommodaties			
<i>Lasten</i>	989	59	1.048
<i>Baten</i>	150	0	150
Totaal 5.2 Sportaccommodaties	-839	-59	-898
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie			
<i>Lasten</i>	323	-8	315
<i>Baten</i>	0	0	0
Totaal 5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	-323	8	-315
Totaal 5.4 Musea			
<i>Lasten</i>	98	27	125
<i>Baten</i>	0	20	20
Totaal 5.4 Musea	-98	-7	-105
5.5 Cultureel erfgoed			
<i>Lasten</i>	267	93	360
<i>Baten</i>	0	75	75
Totaal 5.5 Cultureel erfgoed	-267	-18	-285
5.6 Media			
<i>Lasten</i>	594	37	631
<i>Baten</i>	19	0	19
Totaal 5.6 Media	-575	-37	-612
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie			
<i>Lasten</i>	2.662	132	2.794
<i>Baten</i>	19	0	19
Totaal 5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-2.643	-132	-2.775
Saldo programma 5	-4.846	-224	-5.070

Toelichting

Taakveld 5.4

We ontvangen een compensatie voor een plan van aanpak rondom regionale capaciteit erfgoed breed (€ 20.000).

Taakveld 5.5

In het Omgevingsplan moeten we cultuurhistorie en landschappelijke kwaliteiten opnemen. Dit is een wettelijke verplichting conform rijksbeleid, en hiervoor krijgen we een compensatie vanuit het Rijk. Hiervoor dienen we een gebiedsbiografie op te stellen (€ 35.000 baten) en de archeologische- en cultuurhistorische waardenkaarten (€ 40.000 baten) te actualiseren.

Taakveld 5.7

Voor zwembad de Kerkvlekken is een exploitatiebijdrage en een bijdrage voor onderhoudskosten van maximaal € 128.404 beschikbaar gesteld door de raad. Deze wordt conform raadsvoorstel verwerkt in de 1e Bestuursrapportage 2026.

Budget neutrale mutaties

Buitensport rugbyvereniging Big Stones

Daarnaast wordt er een incidentele aanpassing van het budget voor de bijdrage aan een sportvereniging op basis van de uitvoeringsregeling 'Tegemoetkoming in de kosten voor het verwerven, nieuw bouwen, dan wel verbouwen van opstallen buitensportaccommodaties' (taakveld 5.2). Hier is een bijdrage van € 30.000 gevraagd en het voorstel is om deze budget neutraal te verwerken door de bijdrage uit de bestemmingsreserve Maatschappelijk Welzijn Breed.

Overig

Er wordt voorgesteld om het budget voor de ID tafel (€ 21.000 vanuit taakveld 5.1, €8.000 vanuit taakveld 5.3)) over te hevelen naar een centrale plek (zie taakveld 6.1). Daarnaast hebben we in de septembercirculaire 2025 een decentralisatie uitkering ontvangen voor overheidsbrede dienstverlening (€ 17.000). Deze is ook budget neutraal verwerkt (zie taakveld 0.7).

Het effect van de mutatie voorzieningen op taakveld 5.2 is € 29.000, en op taakveld 5.7 € 26.000 (zie toelichting bij programma 0). Ook wordt voorgesteld om het budget voor de inzet van een dorpskracht over te zetten van taakveld 2.1 naar taakveld 5.7 (€ 15.000).

Programma 6 Sociaal Domein

Omschrijving programma

Het programma 'sociaal domein' omhelst het veld dat uitvoering geeft aan de Participatiewet, Jeugdwet en Wmo. Hieronder vallen onder andere inwonersparticipatie, inkomensregelingen, en werkvoorzieningsschappen zoals Reestmond. Ook vallen re-integratie trajecten en maatschappelijke participatietrajecten onder dit programma, net als de huishoudelijke hulp en dagbesteding vanuit de Wet maatschappelijke ondersteuning. De opvang van Oekraïners en armoedebestrijding zijn ook grote thema's binnen dit domein, net als jeugdhulp, jeugdbescherming en jeugdreclassering

Context en ontwikkelingen

Wat willen we bereiken?

Doel

6.1 Onder het motto 'iedereen doet mee' werken we aan een inclusieve samenleving. Regie over eigen leven is daarbij het uitgangspunt

Wijzigingen begroting 2026

Excel-tabel

Bedragen x €1.000

	Saldo begroting 2026	Wijziging 1e Burap 2026	Saldo 1e Burap 2026
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie			
<i>Lasten</i>	6.216	2.292	8.508
<i>Baten</i>	209	2.000	2.209
Totaal 6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	-6.007	-292	-6.299
6.2 Wijkteams			
<i>Lasten</i>	311	0	311
<i>Baten</i>	0	0	0
Totaal 6.2 Wijkteams	-311	0	-311

Bedragen x €1.000

6.3 Inkomensregelingen

Lasten	5.024	1.968	6.992
Baten	3.606	1.786	5.392
Totaal 6.3 Inkomensregelingen	-1.418	-182	-1.600

6.4 Begeleide participatie

Lasten	3.818	-90	3.728
Baten	0	0	0
Totaal 6.4 Begeleide participatie	-3.818	90	-3.728

6.5 Arbeidsparticipatie

Lasten	595	0	595
Baten	0	0	0
Totaal 6.5 Arbeidsparticipatie	-595	0	-595

6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)

Lasten	783	0	783
Baten	222	0	222
Totaal 6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	-561	0	-561

6.71A Hulp bij het huishouden (WMO)

Lasten	2.178	0	2.178
Baten	0	0	0
Totaal 6.71A Hulp bij het huishouden (WMO)	-2.178	0	-2.178

6.71B Begeleiding (WMO)

Lasten	1.177	356	1.533
Baten	0	0	0
Totaal 6.71B Begeleiding (WMO)	-1.177	-356	-1.533

6.71C Dagbesteding (WMO)

Lasten	690	0	690
Baten	0	0	0
Totaal 6.71C Dagbesteding	-690	0	-690

6.72 Maatwerkdienstverlening 18-

Lasten	0	0	0
Baten	0	0	0
Totaal 6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	0	0	0

6.72A Jeugdhulp begeleiding

Lasten	1244	0	1.244
Baten	0	0	0
Totaal 6.72A Jeugdhulp begeleiding	-1.244	0	-1.244

6.72B Jeugdhulp behandeling

Lasten	195	433	628
Baten	0	0	0
Totaal 6.72B Jeugdhulp behandeling	-195	-433	-628

6.72C Jeugdhulp dagbesteding

Lasten	78	0	78
Baten	0	0	0
Totaal 6.72C Jeugdhulp dagbesteding	-78	0	-78

6.73A Pleegzorg

Lasten	217	0	217
Baten	0	0	0
Totaal 6.73A Pleegzorg	-217	0	-217

6.73B Gezinsgericht

Lasten	332	0	332
Baten	0	0	0
Totaal 6.73B Gezinsgericht	-332	0	-332

6.73C Jeugdhulp met verblijf overig

Lasten	3	0	3
Baten	0	0	0

Bedragen x €1.000

Totaal 6.73C Jeugdhulp met verblijf overig	-3	0	-3
6.74A Jeugdhulp behandeling GGZ zonder verblijf			
<i>Lasten</i>	1.217	0	1.217
<i>Baten</i>	0	0	0
Totaal 6.74A Jeugdhulp behandeling GGZ zonder verblijf	-1.217	0	-1.217
6.74B Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf			
<i>Lasten</i>	461	0	461
<i>Baten</i>	0	0	0
Totaal 6.74B Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	-461	0	-461
6.81A Beschermd wonen			
<i>Lasten</i>	0	50	50
<i>Baten</i>	250	0	250
Totaal 6.81A Beschermd wonen	250	-50	200
6.82A Jeugdbescherming			
<i>Lasten</i>	384	0	384
<i>Baten</i>	0	0	0
Totaal 6.82A Jeugdbescherming	-384	0	-384
6.82B Jeugdreclassering			
<i>Lasten</i>	53	0	53
<i>Baten</i>	0	0	0
Totaal 6.82B Jeugdreclassering	-53	0	-53
Saldo programma 6	-20.689	-1.223	-21.912

Toelichting

Taakveld 6.1

De gemeente Westerveld heeft te maken met vergrijzing. Het aantal inwoners dat ondersteuning nodig heeft gaat de komende jaren toenemen. Mantelzorgers vervullen hierbij een onmisbare rol. De inzet van mantelzorgers draagt bij aan het voorkomen of uitstellen van zwaardere vormen van zorg en ondersteuning. Hiervoor is een extra budget van € 37.500 benodigd.

Taakveld 6.3

De Bundeling van Uitkeringen Inkomensvoorzieningen aan Gemeenten (BUIG uitkering) wordt verantwoord op taakveld 6.3. Hierbij stellen we zowel de inkomsten (€ 1.786.000) als de uitgaven (€ 1.968.000) bij. Deze bijstelling doen we op basis van de werkelijke uitgaven van 2025. Aangezien de kosten op de BUIG in 2024 zijn toegenomen is de verwachting dat de BUIG uitkering ook zal stijgen, maar dit effect merken we pas in 2027, want gemeenten ontvangen een vergoeding voor de werkelijke kosten van de BUIG met een vertraging van 2 jaar.

Taakveld 6.71B

Het budget voor WMO verstrekkingen dient bijgesteld te worden. Deze bijstelling wordt gedaan op basis van de realisatie van 2025 inclusief een indexatie percentage (4,1%). Dit percentage is vastgesteld voor zowel WMO door de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG). De totale bijstelling op WMO betreft € 356.000.

Taakveld 6.72A

Het budget voor Jeugd dient ook bijgesteld te worden. Hier wordt dezelfde systematiek als voor de WMO bijstelling gevolgd, namelijk de realisatie van 2025 verhoogd met een het indexatie percentage voor Jeugd die is vastgesteld door de VNG (4,1%). De totale bijstelling voor Jeugd betreft € 433.000.

Taakveld 6.81A

De kosten voor Beschermd wonen en Maatschappelijke opvang nemen toe. Wij werken in Drenthe met regio's als het gaat om Beschermd wonen en Maatschappelijke opvang. De gemeente Assen is de centrumgemeente van de regio waar Westerveld in deelneemt. We verstrekken elk jaar een bijdrage aan de gemeente Assen zodat zij de uitvoering van deze twee onderwerpen kunnen doen. De bijdrage van de gemeente Westerveld aan de gemeente Assen stijgt door toenemende kosten met een bedrag van € 50.000.

Budget neutrale mutaties

Vreemdelingenbeleid (taakveld 6.1):

Voor vreemdelingenbeleid verwachten we een verhoging van de vergoeding ten opzichte van het begrote bedrag van € 2.000.000. De inkomsten zijn variabel omdat deze afhankelijk zijn van het aantal gerealiseerde bedden en het aantal mensen dat is ingeburgerd. Deze verhoging van de baten is een schatting, bij de 2e Bestuursrapportage stellen we een bijstelling voor als dat nodig is. Ditzelfde bedrag (€ 2.000.000) begroten we ook aan de lastenkant omdat we met deze vergoeding de kosten rondom vreemdelingenbeleid dekken, hierdoor wordt deze mutatie budget neutraal.

Beleidskader vastgoed en gronden (taakveld 6.1):

Voor het maatschappelijk vastgoed van de gemeente is het nodig om technische keuringen uit te gaan voeren, om grip te krijgen op toekomstige kosten rondom maatschappelijk vastgoed, zodat een duurzaam meerjarig onderhoudsplan kan worden opgesteld. De totale kosten hiervoor worden geschat op € 75.000. Het voorstel is om dit te dekken uit de bestemmingsreserve Maatschappelijk Welzijn Breed, waardoor dit een budget neutrale mutatie wordt.

Leefbaarheid omgeving Darp (taakveld 6.1):

Bij de verkoop van de voormalige basisschool in Darp (de Veldwikke) is de opbrengst van de verkoop gestort in de bestemmingsreserve Woningbouwopgaven. Het volledige bedrag is gereserveerd voor de leefbaarheid in de omgeving Darp. Op dit moment wordt er gewerkt aan een dorpsplan voor de leefbaarheid in Havelterberg. Het voorstel is om de lasten hiervan (€ 62.500) te dekken uit het gereserveerde deel in de bestemmingsreserve Woningbouwopgaven.

Septembercirculaire 2025 (taakveld 6.1):

We hebben vanuit de Septembercirculaire 2025 een vergoeding gekregen (€ 32.000) om de lasten van de participatiewet te dekken (zie taakveld 0.7). Dit betreft een budget neutrale mutatie.

Overig:

De budgetten voor de ID-tafel en andere grotere initiatieven zijn verspreid over allerlei taakvelden. De voorkeur gaat ernaar uit om dit te clusteren op één taakveld (taakveld 6.1). De impact op taakveld 6.1 betreft € 88.000. Omdat deze budgetten vanuit andere taakvelden komen betreft dit een budget neutrale mutatie. Daarnaast stellen we voor om het budget vanuit het Sociaal Domein voor formatie voor het Beheer Buiten Ruimte (€ 90.000) over te brengen naar de personeelsbegroting (taakveld 0.4). Het effect van de mutatie voorzieningen op taakveld 6.1 is € 8.000 (zie toelichting bij programma 0).

Programma 7 Volksgezondheid en milieu

Omschrijving programma

De kosten voor het gezondheidsbeleid en de bijdrage aan de GGD worden verantwoord in programma 7. Ook de opbrengsten en kosten van de gemeentelijke taken op het gebied van riolering en afval behoren tot dit programma. Milieubeheer is ook onderdeel van dit programma waar alle kosten in het kader van milieu en duurzaamheid, milieuhandhaving en ongediertebestrijding, evenals projecten voor duurzame energie onder vallen. De kosten voor begraafplaatsen, zoals kosten voor lijkschouw en de opbrengsten van grafrechten, worden ook hier verantwoord.

Context en ontwikkelingen

Wat willen we bereiken?

Doel

7.1 Duurzame landbouw

We streven naar duurzame en toekomstbestendige landbouw.

Doel

7.2 Bevorderen volksgezondheid

We willen de volksgezondheid bevorderen.

Doel

7.3 Goed woon- en leefklimaat

We streven naar een goede kwaliteit van het woon- en leefklimaat met oog voor klimaat, milieu, duurzaamheid en biodiversiteit.

Wijzigingen begroting 2026

Excel-tabel

Bedragen x €1.000

	Saldo begroting 2026	Wijziging 1e Burap 2026	Saldo 1e Burap 2026
7.1 Volksgezondheid			
<i>Lasten</i>	936	28	964
<i>Baten</i>	0	0	0
Totaal 7.1 Volksgezondheid	-936	-28	-964
7.2 Riolering			
<i>Lasten</i>	2.443	9	2452
<i>Baten</i>	2.252	0	2252
Totaal 7.2 Riolering	-191	-9	-200
7.3 Afval			
<i>Lasten</i>	2.259	0	2259
<i>Baten</i>	2.753	0	2753
Totaal 7.3 Afval	494	0	494
7.4 Milieubeheer			
<i>Lasten</i>	1.731	0	1731
<i>Baten</i>	805	0	805
Totaal 7.4 Milieubeheer	-926	0	-926
7.5 Begraafplaatsen en crematoria			
<i>Lasten</i>	413	6	419
<i>Baten</i>	375	0	375
Totaal 7.5 Begraafplaatsen en crematoria	-38	-6	-44
Saldo programma 7	-1.597	-43	-1.640

Toelichting

Taakveld 7.1

De kosten voor de Gemeentelijke Gezondheidsdienst (GGD) Drenthe stijgen. Dit zorgt er voor dat de gemeentelijke bijdrage van de gemeente Westerveld ook stijgt (€ 34.000). De stijging van de kosten zit hem in extra lasten op het gebied van huisvesting, zorg en veiligheidshuis en bedrijfsvoering. Daarnaast zijn er kleine budget neutrale bijstellingen binnen de taakvelden van dit programma zoals de budgetten van de ID-tafel (zie taakveld 6.1).

Budget neutrale mutaties

Capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid (CDOKE) (taakveld 7.4):

De gemeente Westerveld ontving tot en met 2025 de CDOKE middelen in de vorm van een specifieke uitkering. Dit betekent dat we door middel van de Sisa-verantwoording moeten verantwoorden wat we met het geld hebben gedaan, en op het moment dat we dit niet volledig uitgeven zit er een terugbetaalverplichting aan. Hier heeft een verandering van systematiek vanuit het Rijk plaatsgevonden waardoor de middelen in 2026 in de vorm van een Decentralisatie uitkering aan de gemeenten worden verstrekt. In de Septembercirculaire 2025 (€ 762.000) en de Decembercirculaire 2025 (€ 26.000) heeft de gemeente Westerveld in totaal € 788.000 ontvangen voor het jaar 2026. Decentralisatie uitkeringen zijn vrij besteedbare middelen, echter wordt voorgesteld om deze middelen wel in te zetten voor CDOKE.

Het voorstel is om eerst de middelen die we vanuit de specifieke uitkering hebben ontvangen volledig te besteden zodat we geen terugbetaalverplichting hebben, en de middelen die we vanuit de decentralisatie uitkering hebben ontvangen te reserveren voor CDOKE door dit in een bestemmingsreserve te storten.

In de Kadernota 2026 is besloten om de bestemmingsreserve Klimaatmiddelen eind 2026 op te heffen, als uitvoering van de nota reserves en voorzieningen 2024. Het voorstel is om hiervan af te wijken, gezien de wijziging in systematiek vanuit het rijk, en deze bestemmingsreserve open te houden en te hernoemen naar bestemmingsreserve Westerveld Verduurzaamt. Het voorstel is om de ontvangen decentralisatie uitkering (€ 788.000) te storten in deze bestemmingsreserve Westerveld Verduurzaamt.

Overig

Het effect van de mutatie voorzieningen op taakveld 7.2 is € 9.000 en op taakveld 7.5 € 6.000 (zie toelichting bij programma 0). Daarnaast zijn er kleine budget neutrale bijstellingen binnen de taakvelden van dit programma zoals de budgetten van de ID-tafel (zie taakveld 6.1).

Budgetoverhevelingen

De budgetoverhevelingen van 2025 naar 2026 zijn vastgesteld door de raad in december 2025, en het effect voor 2026 wordt verwerkt in de 1e bestuursrapportage 2026. In de budgetoverhevelingen is een bedrag van € 60.000 overgeheveld naar 2026 op taakveld 7.4. Dit betreft het budget voor LBV en LBV plus. Daarnaast is er een budget van € 45.000 overgeheveld voor handavingsverzoeken gewasbeschermingsmiddelen.

Programma 8 Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Stedelijke Vernieuwing

Omschrijving programma

Programma 8 bevat kosten die op grond van de Omgevingswet worden gemaakt, bijvoorbeeld kosten gerelateerd aan het opstellen van omgevingsplannen. Daarnaast vallen de kosten en opbrengsten van het grondbedrijf die in de gemeentelijke exploitatie tot uitdrukking komen hier ook onder evenals kosten voor het opstellen van (nieuw) woonbeleid. Opbrengsten van bouwleges en kosten die betrekking hebben op woningbouw en woningverbetering, bouwtoezicht en de basisregistratie adressen en gebouwen (BAG) worden hier ook verantwoord.

Context en ontwikkelingen

Wat willen we bereiken?

Doel

8.1 Realiseren 1.000 woningen voor 2030

Het is onze ambitie om 1.000 nieuwe woningen voor 2030 te realiseren. We willen dat de planvorming hiervoor deze collegeperiode klaar is.

Wat gaan we daarvoor doen?

Actie 8.1.6 Planvorming bouw 1.000 woningen

Het afronden van (lopende) omgevingsplanprocedures, het faciliteren en opstarten van nieuwe (gemeentelijke en particuliere) woningbouwprojecten en het actief verwerven van

gronden ten behoeve van grotere woningbouwlocaties zorgen ervoor dat de planvorming voor 1.000 nieuwe woningen aan het einde van de collegeperiode gereed is.

Status

% voortgang

100%

Toelichting

In de periode 2022 tot 2025 zijn 375 nieuwe woningen gebouwd (zie Jaaroverzicht Wonen 2025). Op 31 december 2025 hadden we een plancapaciteit van 641 nog te bouwen woningen. Daarnaast zoeken we nog naar nieuwe locaties voor minimaal 300 extra woningen.

De opgave om de planvorming van nieuwe 1000 woningen in de huidige collegeperiode gereed te hebben is hiermee in 2025 behaald ($375 + 641 = 1.016$).

Het uitblijven van landelijk beleid met betrekking tot stikstof en spuitvrije zones zorgt er echter voor dat de planvorming (en het vlot doorlopen van procedures) voor de bouw van een deel van de 1.000 woningen vertraagd wordt. Daarnaast is bij een aantal woningbouwprojecten bezwaar en/of beroep ingediend. Dit kan tot gevolg hebben dat vergunningenprocedures vertraging oplopen en nieuwbouw van woningen daardoor uitgesteld moet worden.

Wijzigingen begroting 2026

Excel-tabel

Bedragen x €1.000

	Saldo begroting 2026	Wijziging 1e Burap 2026	Saldo 1e Burap 2026
8.1 Ruimte en leefomgeving			
<i>Lasten</i>	343	549	892
<i>Baten</i>	21	0	21
Totaal 8.1 Ruimte en leefomgeving	-322	-549	-871
8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)			
<i>Lasten</i>	2.080	0	2.080
<i>Baten</i>	2076	0	2076
Totaal 8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	-4	0	-4
8.3 Wonen en bouwen			
<i>Lasten</i>	2.416	92	2.508
<i>Baten</i>	705	0	705
Totaal 8.3 Wonen en bouwen	-1711	-92	-1803
Saldo programma 8	-2.037	-641	-2.678

Toelichting

Taakveld 8.1

Het niet gebruikte budget uit 2025 wordt, conform afspraak Presidium, overgeheveld naar het nieuwe jaar middels de 1e Bestuursrapportage 2026 (€ 14.000).

Taakveld 8.3

Voor de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Drenthe wordt de gemeentelijke bijdrage voor het jaar 2026 verhoogd, waardoor het budget hiervoor verhoogd te worden. Het gaat hierbij om een bedrag van € 29.000.

Budget neutrale mutaties

Invoering omgevingswet (taakveld 8.1):

Als gemeente hebben we een wettelijke verplichting om een omgevingsplan op te stellen. Om dit uit te voeren is extra budget benodigd in 2026 (€ 535.000). Het voorstel is om dit extra budget te dekken uit de bestemmingsreserve Invoering Omgevingswet. Daarmee wordt deze mutatie budget neutraal.

Programmamanager wonen (taakveld 8.3):

Het budget voor de inhuur van een programmamanager (€ 110.000) is begroot op taakveld 8.3. Het voorstel is om dit budget over te hevelen naar het programma Overhead (taakveld 0.4) zodat alle personele kosten gebundeld staan op dit taakveld, maar ook zodat de doorbelasting van de uren naar de anterieure overeenkomsten en grondexploitaties moet worden gedaan via taakveld 0.4 volgens het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). Het betreft een budget neutrale mutatie.

Vergunningverlening (taakveld 8.3):

Voor de inhuur van een senior vergunningverlener en juridisch medewerker is extra budget benodigd (€ 149.400). Daarnaast worden de systemen rondom vergunningverlening (CLO) heringericht en dient er een health check uitgevoerd te worden. Hier is extra budget van € 24.000 voor benodigd. Het voorstel is om beide bedragen te dekken uit de bestemmingsreserve Invoering Omgevingswet (€ 173.400). Daarmee wordt dit een budget neutrale mutatie.

Overige programma onderdelen

De presentatie in dit onderdeel sluit aan bij de regelgeving van het BBV.

Overhead

Omschrijving programma

In het programma 'Overhead' worden alle kosten met betrekking tot ondersteuning van de ambtelijke organisatie verantwoord. Dit betreffen salariskosten, kosten voor inhuur van personeel, en huisvestingskosten. Daarnaast worden ook de kosten voor informatievoorziening en faciliteiten verantwoord in dit programma. Bijdragen aan de gemeenschappelijke regeling Shared Service Centrum ONS zijn ook onderdeel van 'overhead'.

Wat willen we bereiken?

Doel

O.1 Toekomstbestendige informatievoorziening

Wij streven naar een optimale dienstverlening, met transparantie in beleid, efficiëntie, hulpvaardigheid.

Wijzigingen begroting 2026

Excel-tabel

Bedragen x €1.000

	Saldo begroting 2026	Wijziging 1e Burap 2026	Saldo 1e Burap 2026
0.4 Overhead			
<i>Lasten</i>	17.216	1.449	18.665
<i>Baten</i>	71	0	71
Totaal 0.4 Overhead	-17.145	-1.449	-18.594
Saldo programma Overhead	-17.145	-1.449	-18.594

Toelichting

Taakveld 0.4

De kosten voor de beveiliging van het gemeentehuis stijgen. Het voorstel is om het budget voor de beveiliging te verhogen met € 20.000. Voor de gemeenschappelijke regeling Drents Archief stijgt de gemeentelijke bijdrage met € 22.000. Dit komt omdat we in het eerste jaar dat we in de gemeenschappelijke regeling zijn gestapt (2025) een korting hebben ontvangen die deels vervalt in 2026. De kosten rondom Gemeentewerf & Tractie stijgen, het voorstel is om dit budget te verhogen met € 27.000. Ook de kosten van de gemeentelijke bijdrage aan Shared Service Center ONS stijgen met € 72.000. Als laatste wordt er een budget aangevraagd voor ICT voor het project waarin we de systemen van het Sociaal Domein willen harmoniseren (€ 80.000).

Bijstelling ziektebudget

Voor de vervanging van ziekte, zwangerschaps- en ouderschapsverlof is jaarlijks een budget beschikbaar van € 198.450. Wanneer dit budget niet toereikend is stellen we dit budget gedurende het begrotingsjaar bij, in één van de bestuursrapportages. In de 2e bestuursrapportage 2014 heeft de raad toestemming gegeven om de uitgaven te doen tot een budget dat gelijk is aan het landelijk gemiddelde verzuimcijfer. Het landelijk gemiddelde verzuimcijfer is op dit moment op het niveau van 5,6%, dit staat gelijk aan een verhoging van het budget van € 750.000. Het ziekteverzuim binnen de gemeente Westerveld ligt momenteel hoger dan het landelijk gemiddelde (5,6%). Het jaarlijkse verzuimcijfer is toegenomen van 5,6% in 2024 naar 7,3% in 2025. Omdat het beschikbare ziektebudget al is uitgegeven wordt het voorstel gedaan om in één keer de toegestane verhoging van het ziektebudget aan te vragen (€ 750.000), in plaats van dit in twee stappen te doen in beide bestuursrapportages in 2026.

Budget neutrale mutaties

De financiële verwerking van de personeelsbegroting wordt zichtbaar op het programma Overhead (taakveld 0.4). Er zijn een aantal personele mutaties voorgesteld die budget neutraal zijn, waarvan personele budgetten worden overgezet naar taakveld 0.4. Het betreffen de volgende mutaties:

- Budgetten voor Beheer Buiten Ruimte (€ 127.000) vanuit taakveld 6.4 en 5.7 naar taakveld 0.4.
- De meeropbrengst van kabels en leidingen ter dekking van personele capaciteit (€ 80.000), van taakveld 2.1 naar taakveld 0.4.
- De meeropbrengst uit de OZB inkomsten die worden ingezet om de inhuurkosten te kunnen dekken uit de vele bezwaren van No Cure No Pay bureaus (€ 80.000), van taakveld 0.61 naar taakveld 0.4.
- Een deel van het budget voor het uitvoeringsprogramma Recreatie en toerisme bevat kosten voor personele uitbreiding (€ 75.000). Dit deel wordt overgezet van taakveld 3.4 naar taakveld 0.4.
- De programmamanager wonen schrijft uren die we vervolgens kunnen doorbelasten aan anterieure overeenkomsten of grondexploitaties. Volgens het BBV moet dit worden gedaan vanuit taakveld 0.4. De kosten voor de programmamanager wonen (€ 110.000) worden daarom overgezet van taakveld 8.3 naar taakveld 0.4.

Budgetoverhevelingen

De budgetoverhevelingen van 2025 naar 2026 zijn vastgesteld door de raad in december 2025, en het effect voor 2026 wordt verwerkt in de 1e bestuursrapportage 2026. In de budgetoverhevelingen is een bedrag van € 35.000 overgeheveld naar 2026 op taakveld 0.4. Dit betreft het budget van de visie dienstverlening. Daarnaast is er op taakveld 0.4 € 120.000 overgeheveld voor de implementatie van het nieuwe zaakstelsel Djuma.

Algemene dekkingsmiddelen

Omschrijving programma

De algemene dekkingsmiddelen worden gevormd uit een aantal structurele niet aan taakvelden gekoppelde inkomsten. Deze dekkingsmiddelen krijgen we van het Rijk (algemene uitkering), van inwoners (heffingen) dan wel uit beleggingen. De inkomsten zijn onder te verdelen in treasury, belastingen, algemene uitkering, overige uitkeringen gemeentefonds en overige baten en lasten. De mutaties reserves en voorzieningen vallen ook onder dit programma.

Wat willen we bereiken?

We streven naar kostendekkende tarieven.

Doel

A.1 Kostendekkend maken afvalstoffenheffing

We streven naar een tariefstelling die voor 100% kostendekkend is. De opbrengsten van de afvalstoffenheffing brengen dan evenveel op als de afvalinzameling voor de gemeente kost.

Wijzigingen begroting 2026

Excel-tabel

Bedragen x €1.000

	Saldo begroting 2026	Wijziging 1e Burap 2026	Saldo 1e Burap 2026
0.5 Treasury			
<i>Lasten</i>	-22	0	-22
<i>Baten</i>	934	0	934
Totaal 0.5 Treasury	956	0	956
0.61 OZB woningen			
<i>Lasten</i>	239	0	239
<i>Baten</i>	3.689	80	3.769
Totaal 0.61 OZB woningen	3.450	80	3.530
0.62 OZB niet-woningen			
<i>Lasten</i>	0	0	0
<i>Baten</i>	1.304	0	1.304
Totaal 0.62 OZB niet-woningen	1.304	0	1.304
0.64 Belastingen overig			
<i>Lasten</i>	156	0	156
<i>Baten</i>	31	0	31
Totaal 0.64 Belastingen overig	-125	0	-125
0.7 Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds			
<i>Lasten</i>	0	0	0
<i>Baten</i>	48.780	596	49.376
Totaal 0.7 Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	48.780	596	49.376
0.8 Overige baten en lasten			
<i>Lasten</i>	144	0	144
<i>Baten</i>	-250	0	-250
Totaal 0.8 Overige baten en lasten	-394	0	-394
Saldo programma Algemene dekkingsmiddelen	53.971	676	54.647

Toelichting

Taakveld 0.7

Septembercirculaire 2025:

De gelden die we in de septembercirculaire 2025 voor 2026 ontvangen verwerken we in de 1e bestuursrapportage. De informatie om welke mutaties het gaat is in een raadsinformatiebrief verstrekt bij de behandeling van de Begroting 2026. Het gaat om de volgende gelden:

- Een negatieve bijstelling van het accres van € -100.000.
- Een negatief effect op de maatstaven van € - 200.000.
- Een decentralisatie uitkering die betrekking heeft op de participatiewet van € 32.000. Dit is een budget neutrale mutatie (zie taakveld 6.1).
- Een decentralisatie uitkering die betrekking heeft op de CDOKE gelden van € 762.000. Ook dit is een budget neutrale mutatie (zie taakveld 7.4).
- Een decentralisatie uitkering die betrekking heeft op overheidsbrede dienstverlening van € 17.000. Ook deze is budget neutraal verwerkt (zie taakveld 5.6).

Decembercirculaire 2025:

De gelden die we in de decembercirculaire 2025 ontvangen voor het jaar 2026 verwerken we ook in de 1e bestuursrapportage. Dit betreffen de volgende mutaties:

- Een positieve bijstelling van het accres van € 59.000.
- Een positieve bijstelling van de decentralisatie uitkering die betrekking heeft op de CDOKE gelden van € 26.000. Deze is budget neutraal verwerkt (zie taakveld 7.4).

Budget neutrale mutaties

We verwachten dat we meer opbrengsten uit de OZB ophalen dan nu begroot is. Het gaat hierbij om een bedrag van € 80.000. Deze meeropbrengst kan vervolgens gebruikt worden als dekking voor de extra personele inzet van de vele bezwaren van No Cure No Pay bureaus (taakveld 0.4).

Reserves

Wijzigingen begroting 2026

Excel-tabel

Bedragen x €1.000

	Saldo begroting 2026	Wijziging 1e Burap 2026	Saldo 1e Burap 2026
0.10 Mutaties reserves			
<i>Stortingen</i>	124	788	912
<i>Onttrekkingen</i>	2.843	1.176	4.019
Totaal 0.10 Mutaties reserves	2.719	388	3107
Saldo programma Reserves	2.719	388	3.107

Toelichting

Omschrijving

De toelichting voor elke onttrekking en toevoegen aan de bestemmingsreserves is hieronder gepresenteerd.

Budgetoverhevelingen

De budgetoverhevelingen van 2025 naar 2026 zijn vastgesteld door de raad in december 2025, en het effect voor 2026 wordt verwerkt in de 1e bestuursrapportage 2026. In de budgetoverhevelingen is een bedrag van € 1.171.000 overgeheveld naar 2026 op taakveld 0.10, dit betreft de overhevelingsreserve en het totale bedrag van de budgetoverhevelingen.

Excel-tabel

Bestemmingsreserve	Storting	Onttrekking	Toelichting
Bestemmingsreserve Westerveld verduurzaamd	788.457		Het voorstel is om de ontvangen decentralisatie uitkering in de september- en decembercirculaire 2025 voor wat betreft CDOKE middelen te sorten in de bestemmingsreserve Westerveld verduurzaamd.
Bestemmingsreserve Invoering omgevingswet		535.000	We zijn wettelijk verplicht vanuit de omgevingswet om een omgevingsplan op te stellen. Het voorstel is om de extra middelen die hiervoor benodigd zijn te dekken uit de bestemmingsreserve Invoering omgevingswet.
Bestemmingsreserve Maatschappelijk Welzijn Breed		75.000	Om de technische keuringen uit te laten voeren om een duurzaam meerjarig onderhoudsplan voor het maatschappelijk vastgoed van gemeente is het voorstel om het benodigde budget te dekken uit de bestemmingsreserve Maatschappelijk Welzijn Breed.
Bestemmingsreserve Maatschappelijk Welzijn Breed		29.870	Voor een incidentele aanpassing van een investeringssubsidie in het kader van de uitvoeringsregel 'Tegemoetkoming in de kosten voor het verwerven, nieuw bouwen, dan wel verbouwen van opstallen buitensportaccommodaties' is het voorstel om dit te dekken uit de bestemmingsreserve Maatschappelijk Welzijn Breed.
Bestemmingsreserve Maatschappelijk Welzijn Breed		300.000	De investeringsbijdrage onderwijshuisvesting basisonderwijs wordt gedekt uit de bestemmingsreserve Maatschappelijk Welzijn Breed.
Bestemmingsreserve Woningbouwopgaven		62.500	Om de kosten voor het dorpsplan leefbaarheid Havelterberg te dekken is het voorstel om deze lasten te dekken uit de bestemmingsreserve Woningbouwopgaven. Een deel van de opbrengst van de verkoop van de Veldwikke die voor leefbaarheid in de omgeving Darp is gereserveerd kan hiervoor gebruikt worden.
Bestemmingsreserve Invoering omgevingswet		173.400	De kosten voor een senior vergunningverlener en juridisch beleidsadviseur worden gedekt uit de bestemmingsreserve Invoering Omgevingswet.
Saldo	788.457	1.175.770	

Bijlage 1 Totaaloverzicht mutaties

Totaaloverzicht mutaties

Omschrijving

Deze bijlage geeft inzicht in alle mutaties per categorie die in deze rapportage zijn opgenomen.

Excel-tabel

	Grootste wijzigingen - Autonome ontwikkelingen					
	Omschrijving	Programma	Taakveld	Baten	Lasten	Toelichting
1	BUIG	6	6.3	1.785.567	1.968.068	Bijstelling op basis van voorlopige BUIG (I) en uitgaven op basis van werkelijke uitgaven 2025 bijstand en LKS.
2	Doorbelaste voorzieningen				- 126.296	Dit betreft het rechtekken van een fout die al jaren in de begroting zit. De doorbelasting van voorzieningen is al jaren met een impact op de exploitatie begroot. Dit kan echter niet, een voorziening is namelijk ter dekking van kosten dus dit zou geen effect op de exploitatie moeten hebben.
3	Erfgoed en overheid			95.000	121.500	In verband met de wettelijke verplichting dat cultuurhistorie en landschappelijke kwaliteiten cf rijksbeleid opgenomen moeten worden in het Omgevingsplan, moeten we een z.g. gebiedsbiografie opstellen en de archeologische- en cultuurhistorische waardenkaarten actualiseren. Hiervoor is op aanvraag van de gemeente Westerveld een doelgroepenuitkering vanuit het rijk toegezegd in de voorjaarscirculaire: 20.000,00€ voor de waardenkaart archeologie, 20.000,00€ voor de waardenkaart cultuurhistorie,

	Grootste wijzigingen - Autonome ontwikkelingen					
						35.000,00€ voor de gebiedsbiografie. Gezien marktontwikkelingen verwachten we dat voor de uitvoering bovenop deze doelgroepenuitkering een extra budget nodig is van 30% tot een maximum van 26.500,00€. Daarnaast is een doelgroepenuitkering toegezegd voor een Plan van Aanpak regionale capaciteit erfgoedbreed van 20.000,00€. Dit plan kan in eigen beheer worden opgesteld binnen het daarvoor beschikbaar gestelde budget.
4	ICT			-	80.650	Betreft de aanvraag voor digitalisering en applicatievervanging, en voor investeringen in de ICT applicaties.
5	Jeugd verstrekkingen			-	433.188	Bijraming verstrekkingen Jeugd op basis van realisatie 2025 en voorlopige index VNG inkoop jeugd en wmo (4,1%) voor 2026.
6	WMO verstrekkingen			-	356.141	Bijraming verstrekkingen WMO op basis van realisatie 2025 en voorlopige index VNG inkoop jeugd en wmo (4,1%) voor 2026.
7	Gemeenschappelijke regelingen	variabel	variabel	-	209.883	Betreffen bijstellingen van onze gemeenschappelijke regelingen (ODD, GGD, VRD en ONS).
8	Maatschappelijke opvang	6	6.8	-	50.000	We werken met een centrumgemeente constructie als het aankomt op maatschappelijke opvang en beschermd wonen. Door personele lasten en cao stijgingen is er extra budget nodig om de bijdrage aan de centrumgemeenten te kunnen voldoen.
9	Accountantskosten	0	0.1	-	40.000	Aanbesteed nieuw contract gaat in per interim controle boekjaar 2026 welke plaats vindt medio 2025.
10	Mantelzorgwaardering	6	6.1	-	37.500	Door de vergrijzing neemt het aantal inwoners dat ondersteuning nodig heeft de komende jaren toe, waardoor het aantal mantelzorger ook toeneemt. De inzet van mantelzorgers draagt bij aan het voorkomen of uitstellen van zwaardere vormen van zorg en ondersteuning.
11	Bijdrage zwembad de Kerkvlekken	5	5.7		128.404	Exploitatiebijdrage en bijdrage onderhoudskosten voor zwembad de Kerkvlekken, conform raadsvoorstel.
12	Overige autonome ontwikkelingen < 30K			-15.000	107.051	Overige bijstellingen autonome ontwikkelingen die minder dan 30K betreffen.
	Totaal			1.865.567	3.658.682	
					-1.793.115	
	Decembercirculaire 2025					
	Omschrijving	Programma	Taakveld	Baten	Lasten	Toelichting
1	Accres	ALG	0.7	59.000	-	Betreft het verhogen van het accres, waardoor er een voordeel van €59.000 ontstaat.
2	Decentralisatieuitkering CDOKE	ALG	0.7	26.000	26.000	Betreft het verhogen van de decentralisatie uitkering CDOKE, deze wordt budgetneutraal naar het budget van duurzaamheid geboekt.
	Totaal			85.000	26.000	
					59.000	
	Personele kosten					
	Omschrijving	Programma	Taakveld	Baten	Lasten	Toelichting
1	Bijstelling ziekte	Overhead	0.4	-	750.000	Bijstelling budget inhuur bij ziekte tot landelijk niveau(6,5%) en afgezet tegen ons huidige percentage ziekte van bijna 7,3%
	Totaal			-	750.000	
					-750.000	

	Grootste wijzigingen - Autonome ontwikkelingen					
	Budgetneutrale wijzigingen					
	Omschrijving	Programma	Taakveld	Baten	Lasten	Toelichting
1	Capaciteit verkeer en vervoer en openbare verlichting	divers	divers	-	-	Betreft een bijstelling van budgetten conform MT-besluit. Bijstelling van de inkomsten voor kabels en leidingen wordt toegevoegd aan personeelsbegroting
2	Inzet dorpskracht	divers	divers	-	-	Dit betreft het overzetten van het budget voor inzet dorpskracht van taakveld 2.1 naar taakveld 5.7.
3	Formatie Beheer Buiten Ruimte	divers	divers	-	-	Dit betreft het overzetten van de budgetten voor formatie Beheer Buiten Ruimte naar de personeelsbegroting op taakveld 0.4.
4	Invoering omgevingswet	8	8.1		535.000	De gemeente Westerveld heeft de wettelijke verplichting om voor 1 januari 2032 een gemeente dekkend nieuwe omgevingsplan in werking te hebben. Dit vergt de nodige extra middelen en personele capaciteit. Voor 2026 en 2027 zijn extra middelen benodigd van € 535.000. Dit wordt gedekt uit de bestemmingsreserve invoering omgevingswet.
5	ID-tafel budgetten	divers	divers	-	-	Betreft het bundelen van de budgetten van ID-tafel naar 1 taakveld.
6	Uitvoeringsprogramma Recreatie en Toerisme	divers	divers	-	-	In het uitvoeringsprogramma recreatie en toerisme is structureel € 225.000 opgenomen, dit bedrag is op toerisme en recreatie gezet. Echter zit in dit bedrag ook € 75.000 voor personele capaciteit (uitbreiding team recreatie en toerisme). Dit bedrag dient vanuit budget toerisme en recreatie toegevoegd worden aan de personeelsbegroting.
7	Vreemdelingenbeleid	6	6.1	2.000.000	2.000.000	Zowel de baten als de lasten worden opgehoogd. Dit heeft te maken met het aantal gerealiseerde bedden en het aantal mensen dat is ingeburgerd.
8	Programmamanager wonen	divers	divers	-	-	Voor de inhuur van de programmamanager wonen is € 110.000 beschikbaar gesteld, dit bedrag is momenteel begroot op taakveld 8.3 Wonen en bouwen, echter dient dit begroot te worden op taakveld 0.4 Overhead. Dit betreft dus een budgetneutrale begrotingswijziging. De reden hiervan is dat de programmamanager wonen uren schrijft op woningbouwprojecten en deze doorbelast worden vanuit taakveld 0.4.
9	Bibliotheken	divers	divers	-	-	Biblionet Drenthe voert voor 0-4 jaar Boekstartactiviteiten uit die vanuit de Vroeg en Voorschoolse Educatie middelen worden bekostigd. Echter Biblionet Drenthe ontvangt één beschikking, die wordt betaald vanuit de post Bibliotheken. Daarom boeken we dit over naar het budget van bibliotheken.
10	WOZ bezwaren	divers	divers	80.000	80.000	Vanwege de vele bezwaren van No Cure Nol Pay (400 bezwaren) bureaus hebben we extra ingehuurd op het gebied van belastingen. Deze inhuur loopt in 2026 door. De extra lasten kunnen gedekt worden uit de OZB opbrengst.
11	Inhuur senior vergunningverlener en juridisch beleidsmedewerker	8	8.3		173.400	Inhuur senior vergunningverlener en juridisch beleidsmedewerker, dekking uit reserve Invoering Omgevingswet.
12	MJOP beleidskader vastgoed en gronden	6	6.1		75.000	Betreft het budget dat nodig is voor de uitvoering van technische keuringen en het opstellen van DMJOP.
13	Investeringssubsidie rugbyvereniging Big Stones	5	5.2		29.870	Betreft een incidentele aanpassing van de investeringsbijdrage aan rugbyvereniging Big Stones.
14	Onderwijsinvesteringen huisvesting basisonderwijs	6	6.4		300.000	Dit betreffen de gelden voor onderwijsinvesteringen huisvesting basisonderwijs die in de resultaatbestemming 2025 zijn gestort in de bestemmingsreserve Maatschappelijk Welzijn Breed.
15	Leefbaarheid in omgeving Darp	6	6.1		62.500	Een deel van het gereserveerde bedrag van de verkoop van de Veldwikke onttrekken aan de reserve

	Grootste wijzigingen - Autonome ontwikkelingen					
						woningbouwopgaven om de leefbaarheid in de omgeving Darp te verbeteren.
16	CDOKE decentralisatie uitkering	7	7.4		-788.457	Er is via decembercirculaire een bedrag toegekend als decentralisatie-uitkering voor CDOKE. Dit bedrag dient in de bestemmingsreserve Uitvoering klimaatakkoord gestort te worden (aangezien eerst de oude CDOKE middelen uitgegeven moeten worden)
17	Bestemmingsreserve Uitvoering Klimaatakkoord				788.457	Dit betreft de storting van de CDOKE decentralisatie uitkering uit de decembercirculaire 2025 in de bestemmingsreserve Uitvoering Klimaatakkoord.
18	Bestemmingsreserve invoering omgevingswet			708.400		Dit betreft de onttrekking voor de extra middelen die zijn benodigd voor de invoering omgevingswet.
19	Bestemmingsreserve maatschappelijk welzijn breed			404.870		Dit betreft de onttrekking aan de reserve voor MJOP beleidskader vastgoed, Subsidie Oens Huus in Wapse, en de subsidie aan Big Stones.
20	Bestemmingsreserve Woningbouwopgaven			62.500		Dit betreft de onttrekking voor inhuur senior vergunningverlener en de leefbaarheid in de omgeving Darp.
	Totaal			3.255.770	3.255.770	
					-	
	Septembercirculaire 2025					
	Omschrijving	Programma	Taakveld	Baten	Lasten	Toelichting
1	Accres	ALG	0.7	-100.000		Betreft een negatieve bijstelling van het accres
2	Totaal effect op maatstaven	ALG	0.7	-200.000		Betreft een negatieve bijstelling op de maatstaven
3	Participatiewet	divers	divers	32.000	32.000	Betreft de decentralisatieuitkering Participatiewet (budgetneutraal)
4	CDOKE gelden	divers	divers	762.457	762.457	Betreft de decentralisatieuitkering CDOKE gelden (budgetneutraal)
5	Overheidsbrede dienstverlening	divers	divers	17.000	17.000	Bedreft een decentralisatieuitkering Overheidsbrede dienstverlening (budgetneutraal)
	Totaal			511.457	811.457	
					-300.000	
	Totaal saldo	Programma	Taakveld	Baten	Lasten	Toelichting
1	Totaal mutaties			5.717.794	8.501.909	
	Saldo mutaties				-2.784.115	

Bijlage 2 Aanpassingen kredieten

Aanpassingen kredieten

Omschrijving

Deze bijlage geeft inzicht in alle kredietaanvragen voor investeringen die in deze rapportage zijn opgenomen.

Excel-tabel

Omschrijving	Programma	Taakveld	Baten	Lasten
Aanpassing infrastructuur Hesselte - Deelgebied 2	3	3.2		198.000
Totaalbedrag				198.000

Toelichting kredieten

Toelichting aanpassingen kredieten

Aanpassing infrastructuur Hesselte - Deelgebied 2

In de 2e Bestuursrapportage 2024 is een bedrag van € 590.000 aangevraagd voor aanpassing infrastructuur op deelgebied 2 op Hesselte. Het bedrag van € 590.000 is aangevraagd op basis van een schatting en na aanbesteding van het werk is gebleken dat dit bedrag niet afdoende is. Dit komt mede door gestegen prijzen in de infrabranche en onvoorziene extra kosten. Daarom wordt voor het jaar 2026 een verhoging van het krediet van € 198.000 aangevraagd.